

Od Administracji.

Ponieważ z numerem ubiegłym upłynęło pięć tygodni, o które, z powodu niewydania pięciu numerów w końcu roku ubiegłego, przesunęliśmy termin przedpłaty za kwartał bieżący, przeto wszystkich naszych P. T. Prenumeratorów prosimy o rychłe nadsyłanie takowej na czas dalszy, a to celem uniknięcia przerwy w regularnym odbieraniu pisma.

Prenumeratę z **Galicyi i W. Ks. Poznańskiego** przysyłać należy wprost do **Administracji** naszego pisma: **Kraków XV., ul. Kazimierza Wielkiego (dawniej Nowowiejska) 95** (dom własny).

Prenumerata wynosi już wraz z przesyłką pocztową:

Rocznie	16	koron	17	—	marek
Półrocznie	8	„	8	50	„
Kwartalnie	4	„	4	25	„

Brawurowy epizod z walk w Królestwie Polskim.

(Do ilustracji tytułowej).

Współczesna wojna daleko odbiegła od dawnych, bardziej „romantycznych walk“, w których osobista zrzeczność i męstwo żołnierza miało szerokie pole do popisu. Dziś olbrzymie armie — to skomplikowane maszyny, których działanie jest oparte na ściśle matematycznych wyliczeniach. Wojna stała się istotnie sztuką, która zaprzęga do swych usług wszystkie niemal dziedziny wiedzy ścisłej i wszystkie wynalazki...

Nie znaczy to jednak wcale, aby wartość żołnierza nie odgrywała we współczesnej wojnie ważnej roli. Przeciwnie, przy tak druzgoczącym działaniu współczesnego uzbrojenia, żołnierz musi posiadać nie tylko coraz bardziej skomplikowane wykształcenie wojskowe, ale i wielki hart ducha, pozwa-

lający mu działać skutecznie, a więc z możliwie największym spokojem, w ogniu potworów żelaznych — w istnym piekle współczesnej walki. Musi także odznaczać się niezwykłą wytrzymałością — bo dziś bitwy toczą się niemal nieprzerwanie już nie dniami, ale tygodniami, a wojska spędzają całe miesiące pod gołym niebem — w zimnych i wilgotnych rowach strzeleckich. Wyćwiczenie i zahartowanie żołnierza jest też niewątpliwie tak samo koniecznym warunkiem powodzenia każdej armii, jak i należyte uzbrojenie.

Jest to fakt, który obecna wojna potwierdza w całej rozciągłości. Nie ulega jednak wątpliwości, że rola żołnierza jest obecnie inną, niż dawniej... Dziś nie grają tak wielkiej roli porywy osobistego męstwa i własnej inicjatywy. Żołnierz stał się narzędziem — stał się kółkiem w skomplikowanej maszynie wojskowej.

Jest to ogólny charakter współczesnej wojny, nie wykluczający bynajmniej poszczególnych epizodów walki, przypominających brawurowe czyny dawnych wojaków. Zwłaszcza przy utarczkach mniejszych oddziałów, przy spotykaniu się nieprzyjacielskich patrolów — żołnierz musi walczyć samodzielnie, a jego osobiste męstwo i zrzeczność decyduje o zwycięstwie...

Charakterystycznym tego przykładem jest walka, jaka rozegrała się w jednym z miasteczek Królestwa Polskiego. Plutonowy huzarów węgierskich wraz z kilku towarzyszącymi został tam otoczony przez silniejszy oddział rosyjski. Rosyjanie, aby udaremnić huzarom ucieczkę, rozstawili dokoła strażę, a wylot ulicy zabarykadowali drabiniastym wozem. Węgrzy zdołali jednak wyrwać się z tej pułapki i jak huragan wypadli na ulicę, a plutonowy, rąbiąc na prawo

Z oblężonego Przemyśla: Krakowianin, porucznik Bolesław Skąpski (X), komendant oddziału strzegącego jeńców rosyjskich, w gronie kolegów.

i na lewo, brawurowym skokiem na koniu przesadził wóz, zamykający ulicę. Moment ten przedstawia właśnie nasza tytułowa ilustracja.

Dzielny czyn plutonowego tak zaskoczył żołnierzy rosyjskich, pilnujących wyjścia ulicy, że i to-

Z oblężonego Przemyśla: Jeńcy rosyjscy, internowani na Zamku przemyskim.